

# ACCIÓ

DEL CENTRE AUTONOMISTA DE DEPENDENTS  
DEL COMERÇ I DE LA INDÚSTRIA  
(ENTITAT OBRERA)



Número extraordinari amb motiu del LXXXII.<sup>è</sup> aniversari  
de la fundació del Centre

Barcelona, juny de 1985

## EN EL 82.<sup>a</sup> ANIVERSARI DE LA NOSTRA FUNDACIÓ

Es compleixen ara, bé prou tots ho sabeu, vuitanta-dos anys de la nostra vida social. El nostre Centre, dia darrera dia i exceptuant aquells de les Dictadures, en un constant batallar, ha anat afirmant l'actuació que li és pròpia i que per res ni per ningú no pot deixar-se abandonada, doncs de fer-ho, no seriem ciutadans dignes ni ens comportariem com a homes conscients de la nostra missió.

És clar que en el transcurs d'aquests anys hem hagut d'encarar-nos amb contratemps i malvestats de totes menes, les quals ens han malhumorat, ens han fet sofrir i àdhuc ens han fet plorar... No ha passat encara el núvol negre que estem veient i esperem que ben aviat sigui un fet el retorn al nostre estatge i patrimoni.

Encara que no hagin passat les hores de malaurances, sempre ha estat el delit de superar aquells contratemps i creiem reeixir-ne victoriosos, contents i amb noves i augmentades reserves d'entusiasme per a l'obra social que dins el nostre poble, des dels seus inicis, el C.A.D.C.I. va proposar-se realitzar. Som una afirmació vital, som una força constructiva i podem proclamar ben alt i sense ombra de vanitat, que a casa nostra (volem dir la nostra terra) pocs casos parions al nostre poden mostrar-se. La tenacitat i l'enteresa dels homes del nostre Centre, dels que l'han fet avançar i li han fet guanyar importància, no és tan fàcil de veure-la manifestada, perquè els catalans, dominats com estem per un anàrquic defecte de disgregació social, no estem avesats, malauradament, a bastir institucions de la solidesa i la fortitud que té i ostenta la nostra entitat.

No volem pas fer ressaltar la importància de la nostra situació solament per esperit de cofoisme, no. Si avui en el vuitanta-dosè

aniversari de la nostra fundació, gaudim una vegada més de l'obra acomplerta, més que per altra cosa, és per posar de manifest la idealitat que batega dintre nostre, la qual ens fa romandre addictes al sentiment generós d'ennobliment patriòtic i a l'aspiració humana de millorament social. Doble divisa que estimula els nostres actes i ens dóna alè i embranzida per a emprendre'ns delerosa-ment totes les accions que calguin per abastar la finalitat que ens hem proposat d'assolir.

Mai no hem cregut que la nostra obra social ni ciutadana fos acabada. Realment la nostra actuació no pot conèixer el punt final. Sempre ha de tenir una continuació, sempre s'ha de prosseguir la lluita, perquè sempre i a cada moment són més nombroses les qüestions a resoldre, més grans les millores a aconseguir i més pregona l'ambició en el noble sentit de la paraula, que com a homes i com a fills del nostre poble venim obligats a tenir.

Per tant, companys components del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, adoneu-vos que a cada instant que fineix un nou delit se'ns presenta. Entre tots, doncs, sapiguem-los endegar, sapiguem-los fer triomfar i, sobretot, sapiguem assaborir-ne la victòria.

La nostra fortitud moral ha de resultar més patent com més ferm es demostri l'esperit que ens empeny vers l'acció íntegra i honesta que ha de tenir com a resultat el complet i absolut reconeixement dels nostres drets: dels nostres drets com a homes i, també dels nostres drets com a components d'un poble que vol viure en pau i àmplia llibertat.

La Junta Directiva del Centre ha volgut assenyalar el seu 82 aniversari ara, i ho ha volgut fer en circumstàncies anormals esperant que el 83 es pugui fer amb gran pospositat.

Una de les maneres amb què la Junta Directiva ha cregut avinent retre un bell record als anys d'actuació del Centre ha estat, entre altres, plasmar, encara que sigui a grans trets l'obra realitzada per ell i cada una de les seccions com a part integrant de la col·lectiva acció.

La principal tasca ha estat estudiar, cercar ajudes, informar els

nostres assessors per poder portar a terme la recuperació de tot el nostre patrimoni i lluitar en tots els camps per assolir la victòria.

Tot seguit que aconseguirem legalitzar els estatuts al Govern Civil, d'acord amb les lleis vigents, ens dirigirem a la Presidència del Govern perquè es compleixi el decret de què tot el patrimoni de Falange passava a disposició de Presidència.

D'aquest organisme ens en varen donar resposta el 7 de juliol de 1980, dient-nos que ho havia passat a Sots-secretaria del Ministeri de Treball.

El dia 9 del mateix mes de juliol rebem ofici del Ministeri de Treball comunicant-nos que l'expedient i demanda que nosaltres fèiem de què fossin anul·lades les inscripcions registrals fetes sobre la mateixa i demanant la reversió al Centre a fi que la normalització de la propietat al nostre favor, havia passat a estudi de la Comissió Interministerial de Transferències.

Aquesta Comissió mai no ens donà resposta malgrat haver-nos adreçat algunes vegades a l'esmentada Comissió.

I com que l'Estat amb el nostre edifici no va fer el que calia segons la llei, ara ho hem passat a mans de la Justícia demandant a l'Administració Civil de l'Estat, Administració del Patrimoni Social Urbà (APSU), Institut per la Promoció Pública de la Vivenda, i les ignorades persones físiques o jurídiques, comunitats i governs autonòmics, organismes i entitats autònomes de l'Estat, província o municipis, corporacions de dret públic o privat, entitats, associacions, o organitzacions amb personalitat jurídica pròpia, que es creguin amb drets sobre la propietat o part de l'immoble.

S'han nomenat tres Procuradors de Tribunals a Madrid, tres més a Barcelona i ja fa mesos que la cosa fa el seu curs.

Esperem que tot el nostre dinamisme i treball realitzat, dins un breu termini de temps ens sigui favorable i puguem gaudir novament del nostre estatge.

## Un xic d'història

Fa uns vuitanta-cinc anys, existia al carrer de Montsió un cafè anomenat Els Quatre Gats, que en aquella època gaudi de gran popu-

1926, a les darreries del qual fou destituït de Reial Ordre el legítim Consell Directiu lliurement elegit pels socis, i al seu lloc fou nomenat un altre Consell Directiu compost d'individus totalment afectes a elements estranys al Centre. La disconformitat dels socis envers la nova directiva es manifestà de seguida amb un seguit de baixes, que cada dia era més evident, sobretot després dels fets vergonyosos esdevinguts en una ja famosa junta general, en la qual els veritables socis foren foragitats a trets i els usurpadors realitzaren una votació fingida, amb un fals resultat que els atribuïa una gran majoria. Així el 1927 el nombre de socis havia baixat a 7.542, descendint encara més en el següent ple, fins l'any 1929 en què davallà a 4.525. El febrer de 1931 restaven solament 3.800 socis.

Sortosament, caiguda la dictadura i després de moltes vacil·lacions per part del poder central, fou derogada l'E.O. de l'any 1926 i reposat al seu lloc l'antic Consell Directiu destituït. Malgrat això, la reintegració total del Centre als seus legítims directors topà amb serioses dificultats d'ordre governatiu i no ha estat veritable fins que, enderrocada la monarquia, han desaparegut dels alts llocs governamentals els elements interessats a fer perdurar dins la nostra entitat la intromissió creada per ells mateixos.

Posseïdors novament del Centre, s'ha trobat desorganitzada i estafeta tota la seva composició. En moltes parts ha estat precis refer-la de bell nou, la qual cosa hom ha aconseguit relativament aviat, gràcies a la voluntariosa col·laboració de molts socis que se n'havien separat i ara han cuitat a reingressar-hi. De manera que, actualment, el Centre es troba en un altre període ascendent de socis que de moment es tradueix a recuperar els que havia perdut, i hom confia que aviat els superarà. Per ara es pot dir que l'any 1931 es clou amb un conjunt de 7.500 socis. En el que va del present ja en som més, i l'activitat que despleguen les juntes de Govern de les diverses Seccions, amb els bells programes d'iniciatives que van desenrotllant-se, ens permeten d'esperar l'apropament d'una nova etapa d'engrandiment, la qual creiem que serà més profitosa si, ensems, coincideix amb la nova organització de govern que tots desitgem per a la nostra Pàtria.



Sobre la secció d'Educació i Instrucció, un dels seus principals èxits fou la creació de les Escoles Mercantils Catalanes.

Demés van crear el Butlletí escolar, que es dedicava únicament

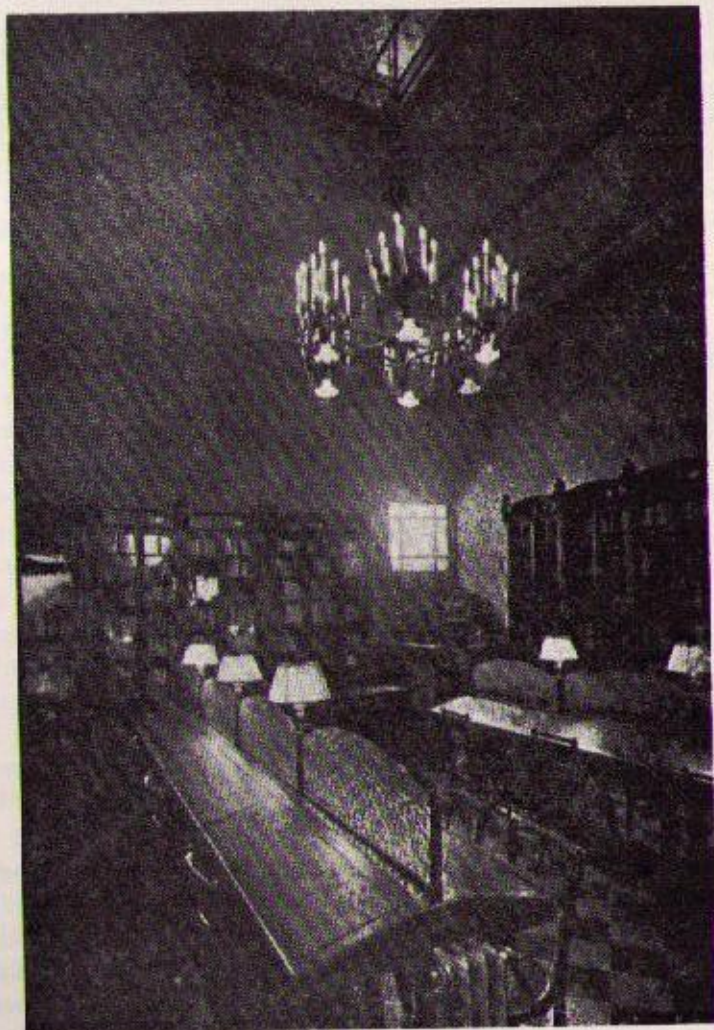


ESCOLES. Sala Galceran Marquet, destinada a l'ensenyament de Geografia.

a publicar ressenyes d'excursions i visites organitzades pels deixebles, traduccions fetes pels alumnes i treballs dels professors de caràcter exclusivament pedagògic.

L'ESCOLA D'ALTS ESTUDIS COMERCIALS donava validesa als certificats d'estudis de les Escoles Mercantils Catalanes del Centre.

## BIBLIOTECA

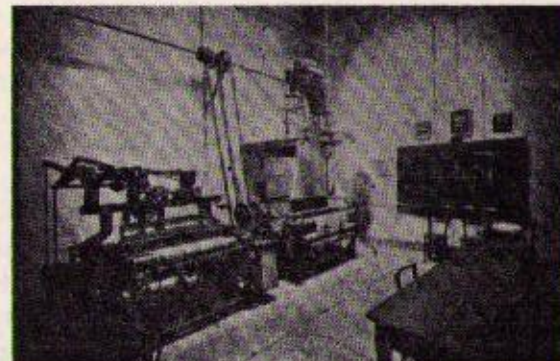


Possiblement el fet de més importància que va tenir lloc en la vida de la Biblioteca va ser l'establiment del servei de préstec de llibres a domicili. Aquell esdeveniment va servir per mesurar tot

l'afany de lectura i d'il·lustració que sentien els socis, especialment les promocions més joves. Amb aquell esforç es complia i se servien per anar engrandint la nostra Biblioteca.

L'any 1939 abans de l'expoliació del Centre hi havia uns 10.000 volums.

Agraïm tots els donants de llibres i altra documentació que el Centre havia editat des de la seva fundació, perquè a poc a poc tornarem a reconstruir aquella Biblioteca que tanta importància va arribar a tenir.



ESCOLES. Classe de Teoria i Pràctica de Teixits.



## Història de la Secció Permanent de Socors Mutus

Des de la constitució del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, la Junta d'aleshores es preocupà de crear seccions per atendre les aspiracions dels seus associats, com també de cara al futur de l'Entitat.

Així el 25 de maig de 1904 el Consell Directiu del CADCI, domiciliat al carrer de la Palla, 12, 1er., nomenà una comissió per estudiar la creació d'una secció de previsió (en aquells temps se'n deien «germandats»), a benefici dels seus socis.

El 31 de juliol del mateix any la comissió presentà el projecte d'Estatuts, que després d'ésser estudiats molt detingudament foren aprovats pel Consell General del Centre el 18 de setembre de 1904 i el 22 d'octubre presentats al Govern Civil de la Província.

I el 31 del mateix mes fou constituïda definitivament la Secció Permanent de Socors Mutus, amb la finalitat d'atendre els seus afiliats amb un subsidi econòmic diari, en el cas de malaltia.

Es feren gestions, amb èxit, per tal d'establir un concert amb la Quinta de Salut «La Alianza» per assistència dels associats a la Secció, i l'ingrés a la qual es produí el 28 de febrer de 1906.

En tot això el CADCI, i per tant les seves seccions, es traslladaren al carrer Montjuïc de Sant Pere, 12, 1er. i després al carrer Comtal, 35, pral., per instal·lar-se definitivament a la Rambla de Santa Mònica, 25, magnífic i espaiós local el 19 de juny de 1914.

Un any abans, el 23 de juny de 1913 foren inaugurats uns Dispensaris, projecte que feia temps estudiava amb gran interès la Junta de la secció de Socors Mutus.

En ella, a més del consultori de Medicina general, hi figuraven

les facultats de cirurgia, vies respiratòries, toco-ginecologia, malalties d'infància, nas, coll i orelles, oculista, sistema nerviós, urologia i pell, aparell digestiu, raigs X, odontòleg, pedicura i massatgista.

El 24 d'abril de 1915 es creà la Secció Especial Mútua per al cas de defunció. I més tard la Secció Mútua Femenina i la Secció Mútua Infantil.

Però amb tot aquest historial, fet d'una manera concisa per manca d'espai, la Secció Permanent de Socors Mutus passà un munt de trifulgues, com foren quan el 13 de febrer de 1919, per ordre governativa, quedà clausurat el Centre, i per tant hagueren de tancar-se els Dispensaris, que foren reoberts uns mesos després, exactament el 22 de maig següent.

I a l'adveniment de la Dictadura l'any 1923, durant el període 1925-1926, aquella anava posant dificultats i s'arribà fins al segrestament de la Secció, anul·lant virtualment la Junta de la Secció Permanent de Socors Mutus.

Els fets d'octubre de 1934 complicaren novament les coses a la Secció de Socors Mutus, perquè clausurat el CADCI, s'havia de demostrar que aquella Secció era independent de l'Entitat, no solament per continuar la seva noble obra de previsió, sinó a més per aconseguir l'anul·lació de la disposició per la qual es retenien els dipòsits de valors i comptes corrents que en diferents Bancs y Caixes de Barcelona tenia en legítima propietat la Secció Permanent de Socors Mutus, en concepte de reserves matemàtiques i precises per al desenvolupament dels seus fins i activitats.

Després de múltiples gestions i escrits a les autoritats competents, la solució fou favorable a la Secció, que tot seguit organitzà la seva nova etapa d'actuació.

Però la guerra de 1936 al 1939, desbaratà novament les activitats de la Secció, i així a l'acabament d'aquella, pel Departament d'Institucions de Previsió de la Central Nacional Sindicalista eren dictades les normes per les que s'havien de regir les Mutualitats, constitució d'Assemblees i nomenament de la Junta Directiva.

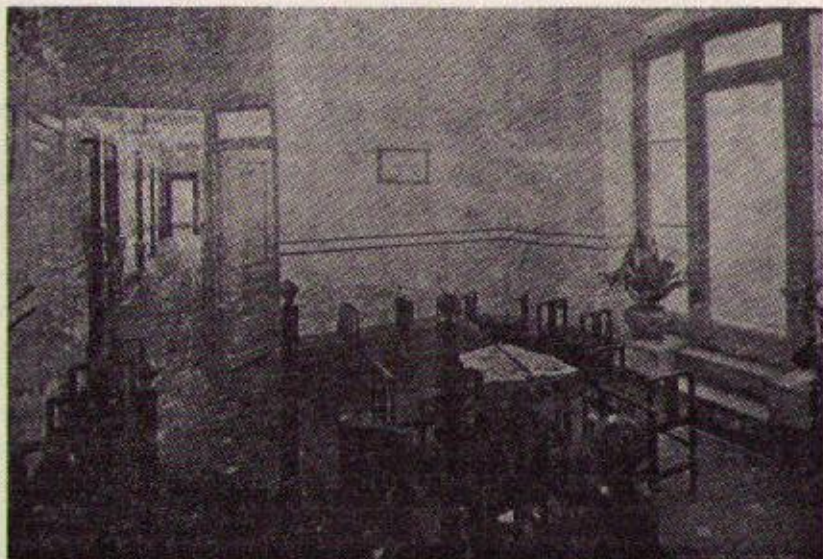
Les autoritats d'aquell temps pretenien barrejar el CADCI amb la Secció Permanent de Socors Mutus, però la Junta Gestora provisional, creada aleshores, féu els corresponents aclariments i denuncià que del local del carrer Pelayo havien desaparegut una mà-

quina d'imprimir i diferent material d'escriptori, denunciant a la vegada on es trobaven. També féu constar el bloqueig de determinats comptes bancaris, per tal d'aconseguir el seu lliurament.

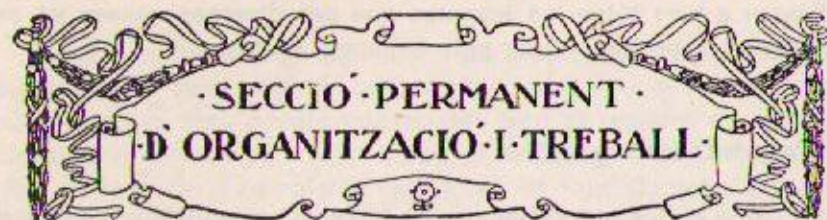
Pràcticament solventades totes les dificultats, la tasca tan afaïnyosa d'aquella Junta fou premiada merescudament, tot reprenent la vida legal de la Secció Permanent de Socors Mutus el mes de maig de 1939.

I és interessant recollir que, en virtut d'un Decret del 28 d'agost de 1939, fou obligada l'Entitat a canviar el nom a ASOCIACION DE SOCORROS MUTUOS, incorporada a l'Institut Sindical de Mutualitats.

Des d'aleshores fins ara, l'Entitat ha prosseguit l'Obra de previsió per la qual fou constituïda l'any 1904, tot acollint diverses associacions similars; havent estat designada Col·laboradora de l'Assegurança Obligatòria de Malaltia (SOE), des de l'any 1944 fins al 1966, que és Cooperadora, sempre a través de la Federació de Mutualitats de Catalunya i Balears.

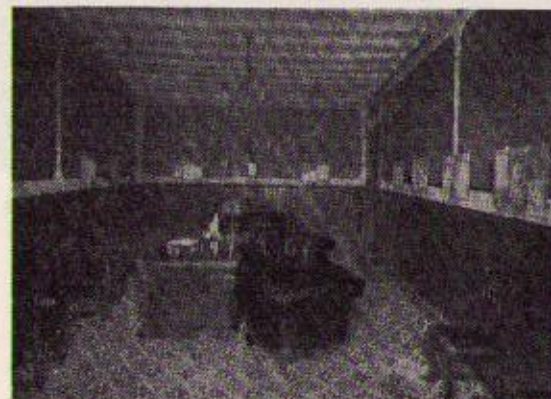


Sala d'espera i pas a les Sales de les diverses especialitats i Raigs X del Consultori Mèdic.



La secció d'Organització i Treball, que anys enrera es va preocupar de l'agrupament dels socis del C.A.D.C.I. en gremis professionals, d'organitzar una Borsa de Treball, d'obtenir el repòs dominiacal, de fer que nasqués una assemblea de dependents del Comerç i de la Indústria a Catalunya, i després una Federació d'Empleats i Tècnics (F.E.T.) per tal que amb aquestes federacions es fes més profitosa i compacta la tasca de totes.

És impossible enumerar tota l'activitat de les seccions durant



Consultori Juridic i Direcció de les Escoles.

els anys que el Centre va poder funcionar des de la seva fundació, deixant a part totes les èpoques que per diverses causes va ser clausurat o bé intervingut pels sindicats lliures.

## Organització gremial

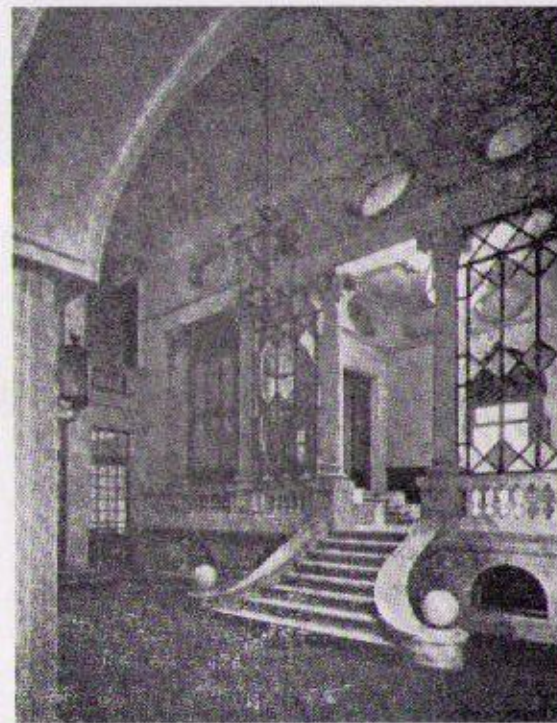
... Una de les preocupacions de la secció presidida pel company Josep Bordes de la Cuesta, consisteix en la formació del cens dels dependents de Barcelona, i en l'agrupament dels socis del C.A.D.C.I. en gremis professionals.



COOPERATIVA D'ESTATGE. Vista general del primer grup de les primeres 24 cases construïdes a Pedralbes.

## Borsa de treball

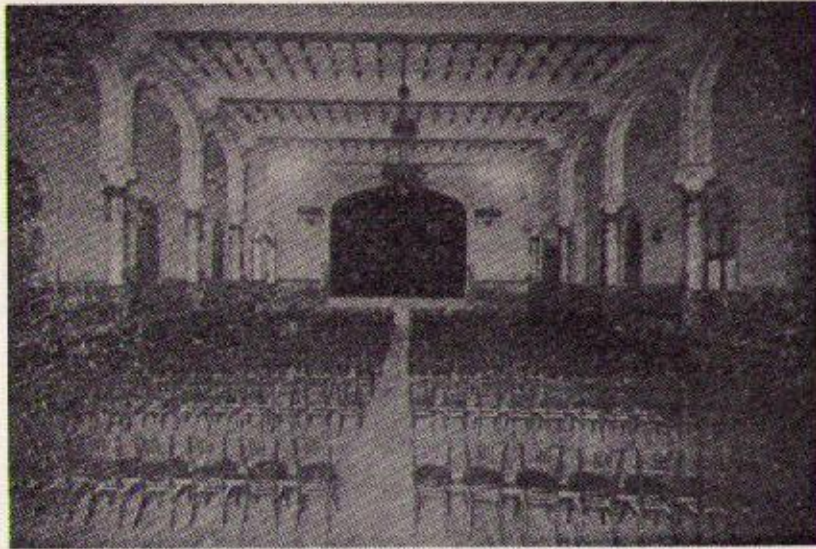
Al poc temps de ser implantada aquesta secció, alguns mesos registrava 40 demandes de col·locació, 25 ofertes i quedaven col·locats 15 socis. Uns quants mesos més tard el registre de col·locacions es transformava en una borsa de treball, la inauguració de la qual va revestir gran solemnitat. El senyor Ruiz Castella, del Museu Social de Barcelona, va llegir un notable estudi sobre les Borses de Treball professionals, i seguidament va parlar el diputat provincial senyor Verdaguer i Callís i el regidor senyor David Ferrer.



Vestíbul i portal d'entrada a les dependències.



## SALA D'ACTES



### La qüestió social i l'autonomia

En les Bases de petició d'Autonomia, formulades a últims de 1918, per la Mancomunitat de Catalunya, es deixa a mercè del Poder central la facultat d'establir i aplicar la legislació obrera de la nostra terra. Aquest fet va moure diverses entitats de Barcelona a emprendre una intensa campanya. El C.A.D.C.I., essencialment obrer i autonomista alhora, no pot deixar de prendre-hi la seva bona part, i a tal efecte organitza un gran míting, d'afirmació catalanista obrera, que té lloc a la sala del nostre casal el dia 31 de desembre de 1918.

El president de la Secció, explica a l'auditori, que omple per complet la sala, la finalitat que es persegueix amb la celebració del míting, i compartint la mateixa opinió parlen els senyors A. Fabra, Andreu Nin, M. Serra i Moret, i Francesc Layret.

A conseqüència d'aquesta campanya, en el projecte definitiu d'Estatut d'Autonomia, aprovat pels representants del poble català, el dia 25 de gener de 1919, s'estableix que l'execució de les disposicions emanades de la legislació social, dins el territori de Catalunya, correspondrà al Govern català.

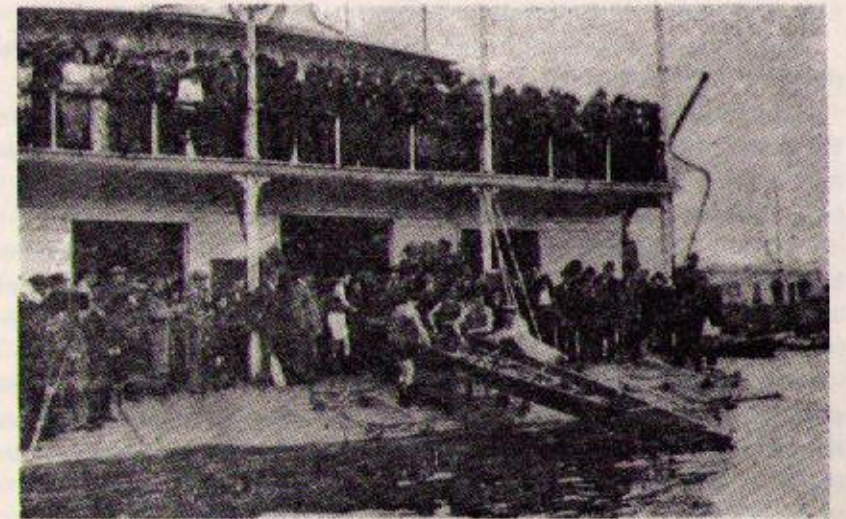


Aquesta secció va començar les seves activitats organitzant excursions. Després en un pati s'organitzà un frontó i un joc de bitlles, i tot seguit s'obriren ja unes classes de gimnàstica.

Les conferències quasi sempre sobre temes o ressenyes d'excursions ocuparen els primers anys de la constitució de la secció.

Es va crear un equip de futbol que ingressà a la Federació Catalana de clubs de futbol.

Després es va comprar l'edifici flotant del Real Club Marítim de Barcelona.



Preses de possessió del "Club de Mar" quan la seva adquisició el primer de gener de 1914.

L'esport del rem no tenia altres conreadors organitzats que els socis del «Real Club Marítime» i vivia mig somort. Com que aleshores era cosa reservada a les classes elevades el posaren lluny de les preferències dels nostres joves; la creació del Club de Mar vingué a revolucionar totes aquestes coses i el rem adquirí en poc temps l'empenta que mai no havien somniat els seus admiradors.

Amb entusiasme i esforços de tots el Club de Mar creix ràpidament, aquells que als camps d'atletisme havien donat dies de glòria al Centre foren els primers que obtingueren les victòries del Club de Mar i obtingueren el triomf en les primeres regates en que prengué part.

L'edifici del Club de Mar va ser canviat de lloc i fondejat al mateix moll de Barcelona.

Les adquisicions i cada embarcació que entrava és el record d'un nom gloriós que es posava sobre l'aigua i com a culminació de la simpatia del Centre, el President de la Mancomunitat, Enric Prat de la Riba, va fer l'honor de posar el nom al «Salou» que tantes victòries li esperen i que comencen guanyant el campionat d'Espanya.

Un dels atrevits projectes fou el raid Barcelona-Tarragona en canoa, portat a terme en 12 h. 54 m. 9 s. 1/5.

Els remers segueixen brillantment i el Club es manté a la capdavantera del rem català.

Abocats a una labor d'apostolat prescindint de tenir o no atletes que assegurin la compensació d'unes primeres classificacions es va crear el primer campionat de Catalunya de Pedestrisme i aquesta prova es va celebrar al Parc de la Ciutadella.

Un altre esport va anar a completar el mosaic de la secció: Un altre esport fins aleshores posat a l'abast únicament de les classes benestants, és ofert als dependents i s'inauguren unes pistes de tennis.

Els components de l'actual Consell Directiu estan disposats en dur a terme que aquesta secció sigui altre cop un servei de fer homes forts físicament i esperem que tant els actuals socis, com els que ho seran, ens donin el suport en tots els aspectes.



## Rescenció històrica

Va ser una felicíssima inspiració que tingueren aquells catorze joves dependents que en reunir-se al popular cafè d'Els Quatre Gats per fundar la nostra obra, van saber vincular-la indissolublement a la lluita per les reivindicacions històriques de Catalunya. I és precisament per aquesta directriu que ells van saber marcar, que la nostra obra ha anat descabdellant-se prolífica i ha superat tots els obstacles, totes les hostilitats i totes les crisis que han entrebancat el millorament professional de la nostra classe. La catalanitat ha estat com una deu abundosa inexhaurible, que ha circulat adés oculta adés a la superfície, vigoritzant incessantment la nostra organització.

De bell antuvi els homes que instituïren l'orientació de la nostra força estamental van entendre que la limitació que representava no permetre l'ingrés sinó d'aquells elements addictes a l'èspiritualitat del nostre poble, era una limitació sanitària que podia ésser, com ho ha estat, titllada d'egoista, però que realment era tot el contrari. Però no era egoisme, sinó generositat sentimental d'un estament que, si volia progressar, perfeccionar-se i ajudar-se mútuament, també volia per damunt de tot la plena sobirania de Catalunya. I per la voluntat d'aquells homes i per la convicció que saberen arrelar al cor de tots els qui després han seguit el seu guiatge, el Centre Autonomista de Dependents ha mantingut enlaira amb tanta fermesa com li ho ha permès l'estructuració democràtica de la seva organització una bandera que simbolitza alhora el nostre afany de millorament racial i les llibertats que reclamava Catalunya. Ningú no podrà dir amb tanta justícia com nosaltres, dependents de comerç, que ha volgut redimir-se individualment i

col·lectivament, entenent per col·lectivitat tota l'amplària que comprèn la nostra terra.

Naturalment el Centre no ha preconitzat mai una política electoral, partidista, fraccionària. La nostra concepció col·lectiva de la «política» havia de resultar forçosament ideologia pura. Tots sabem que no hi ha ni un català normal que, almenys, no servi condormit un desig d'alliberació per al seu país i un sentit afirmatiu del nostre «cas» diferencial. Doncs bé, el Centre ha entès que una tasca seva, benemèrita, fóra dedicar-se, organitzadament i sistemàticament, a excitar aquests desigs d'alliberar-se i a deixondir aquest sentit de diferenciació. Breu: a fer homes conscients.

La ponderació i el tacte amb què el Centre ha portat a cap aquest aspecte de la seva obra queden demostrats a bastament en les múltiples i continuades ocasions que ha hagut d'establir contactes amb les forces organitzades de la política a l'ús. Sempre ho ha fet amb el mateix afecte per a totes, ha satisfet de merèixer la consideració de totes i de compartir per igual els mateixos afanys, reivindicadors patriòtics. I si els partits no, menys les persones per bé que fossin les més caracteritzadament influents ha exercit mai cap tutela interessada damunt nostre.

Dintre el camp catalanista no ens hem arreglerat a cap de les disciplines polítiques establertes, però al seu costat la nostra organització professional catalanista pura o purament catalanista s'ha definit marcadament tothora per lluitar estratègicament plegades per tot allò que de comú hi ha en els respectius programes.

I aquesta posició nostra fou tan afortunada que les circumstàncies no trigaren a avalar-la. En l'organització de totes les tasques conjuntes de propaganda, de commemoració, de lluita, el Centre hi ha exercit un paper hegemònic que cap altra força política catalanista no estava en situació d'exercir, no ja tan fraternalment i tant a voluntat de les altres com el Centre, sinó de cap altra mena possible.

Aquest aspecte essencial de l'obra del Centre està representat en la seva denominació pel mot «autonomista». És evident que aquest mot no interpreta d'una manera absoluta l'ideari patriòtic de tots els socis, però és encara anys enrera més que no pas avui

allò que accepten més generalment les diverses modalitats del catalanisme.

El Centre, però, no ha pas pretès mai que la qualificació d'«autonomista» que es donava, significués una limitació doctrinal per ningú. L'autonomisme és, entre nosaltres el punt de convergència, el programa mínim, l'estació de sortida... Per tots els socis del Centre com per tots els catalans, no hi pot haver ni cap mot ni cap imposició humana que limiti la plena sobirania de Catalunya per al determini dels seus destins.

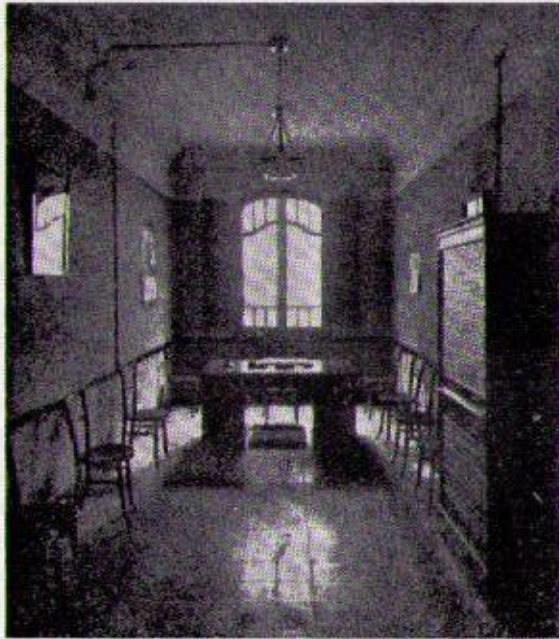
Al poc temps de ser fundada la secció, es preocupa de representar el Centre en tots els actes que el catalanisme és afirmat, en tots els actes rememoradors de les nostres gestes històriques. I des de 1905 assisteix cada any, mentre se celebra, a la Festa Nacional Catalana que, a la diada del Corpus, tenia lloc al Desert de Sarrià.

En el mateix any, la data de l'onze de setembre de 1714 comença a ser celebrada amb solemnitat i amplitud gràcies a la iniciativa de la Secció de convocar totes les entitats polítiques, culturals, excursionistes, etc., addictes a la nostra espiritualitat per compondre una comissió executiva de l'homenatge al gloriós conseller Casanova. De llavors ençà, la Secció en funcions de president i secretari de l'esmentada Comissió ha estat amatent, cada any, a cridar les entitats que resultaren designades per encarregar-se, per torn anual de l'acte commemoratiu. L'any 1906 aquestes entitats eren Unió Catalanista, Lliga Regionalista i Catalunya Federal. En els anys successius la secció curà sollicitament d'incorporar a la Comissió les noves forces polítiques catalanes que es constituïen i que venien a substituir les desaparegudes. Per la seva part la Secció afegia sovint a la seva contribució a la festa, l'organització de funcions patriòtiques i de mitings proselitistes.

És tan llarg l'historial d'aquesta secció que a grans trets n'esmentarem algunes.

Festa d'Infants i Flors, per recaptar cabals per a l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. L'Aplec de la Sardana. L'edició d'unes copioses Revistes ANUALS que contenien memòries, gràfics, conferències, efemèrides, etc., relatiu tot a l'any de la pu-

blicació. Aquests volums eren molt estimats pels socis d'aquell temps.



Secretaria de propaganda

## NOTICIARI

Quan el mes de març de l'any 1903 es reuniren uns pocs amics dependents del comerç per fundar una associació catalana de la classe, és ben segur que no imaginaven que llur propòsit assolís la realitat que avui vivim.

¿Quants afanys, voluntats, esforços, il·lusions i esperances no han estat posats en el perfilament de la nostra obra?

Voldríem però que ara, precisament en aquests moments que hem de reeixir triomfadors en les nostres obres, en la recuperació del nostre patrimoni, en posar novament en marxa totes les sec-

cions que funcionaven al servei de la cultura, l'esport i la ciutadania, ens adonéssim tots ben bé de quina ha estat la gran força creadora que ha impulsat les nostres accions, els nostres anhels i les nostres decisions.

Cal tenir present que en les lluites socials plantejades i en les politico-socials que es plantejaran els treballadors del comerç hi venim a representar un paper importantíssim per la nostra situació intermèdia, d'ésser treballadors més o menys especialitzats, però a la fi treballadors.

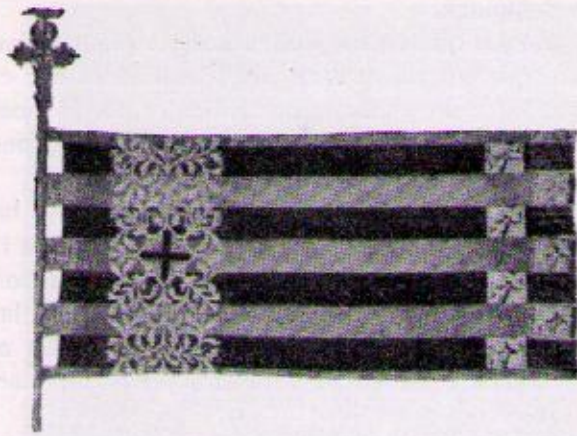
Com que la nostra obra començada fa vuitanta anys ha de tenir una continuïtat, demanem a tots els companys associats i a aquells que hi pertanyeren o bé als seus fills o amics, que com la més gran contribució individual en aquest 82 aniversari de la fundació del Centre, hi aportin un company nou cadascú, i en augmentar ràpidament el nombre de socis permetrà posar en marxa noves seccions.

Cal aquesta ajuda, que no dubtem obtenir-la per enfortir i engrandir l'obra realitzada, el més adient que es pugui donar al nostre poble.

Les circumstàncies per les quals ha passat el nostre Centre aquests darrers anys han vingut a pertorbar el ritme que la nostra Entitat havia seguit des de la seva fundació.

Sentim un deure de companyonia que ens impulsa a honorar la memòria d'aquells companys estimats que tinguérem la dissort de perdre'ls sense que poguessin arribar a ajudar-nos en la gran tasca a fer per engrandir aquella obra que no és encara allà on caldria, i que creiem que ningú no s'atreveixi a fixar els seus límits, ja que del benestar social i la llibertat de la nostra Pàtria, cada generació en sent necessitats de diferent manera.

## SENYERA



La senyera que presidí l'acció i l'obra del C. A. D. C. I. a comptar del maig de 1907

*Aplegats en el C. A. D. C. J. sota el voleiar  
de la nostra senyera que, protectora, segueix  
idealment presidint-nos amb aires de germanor.*